

Sindikat kulture in narave Slovenije

Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana

glosa@sindikat-zsss.si

<http://www.sindikat-glosa.si/sl/>

Javno pismo

**Ekspertni elitizem je najhujše, kar se lahko zgodí po vsej moralni kalvariji,
ki jo preživlja slovenska družba!**

Skupina treh znanih predstavnikov kulturniške elite, kakor se – vsaj tako je zaznati iz prispevka – naziva sama, se je 18. junija 2016 spet oglasila. Tokrat v Delovi sobotni prilogi /»Je demokratični elitizem res lahko dejavnik razvoja in napredka?«/.

Njihovi prispevki kažejo intence po ohranjanju prvaštva v kulturni politiki, ki jo od osamosvojitve (in na svoj način že od prej) obvladujejo. Izhodišča so neoliberalna in prizadevanja, ki iz njih izhajajo, v znatni meri prispevajo k temu, da je kultura danes, po 25-ih letih samostojne Slovenije, tam, kjer je: na robu družbenopolitičnega zanimanja, kulturni ustvarjalci so razslojeni, vse bolj se razslojuje tudi slovenska družba.

Skupina SRČ /Smrekar–Rotovnik–Čopič/ svoj model označuje kot ekspertni (ker vključuje v proces odločanja 'stroko'), ker ni predstavnik njihovih lastnih interesov, ampak je v službi javnega interesa. Kako bodo 'eksperti', ki naj bi odslej predstavljali stroko, prišli do spoznanja, kaj je 'javni interes', ne povedo. Najbrž eksperti to vedo že sami po sebi, saj zato tudi so eksperti. SRČ se v svojem modelu vztrajno ponavlja, stavi na eksperte, ki edini lahko razumejo javni interes in se edini zmorejo zoperstaviti tako političnim interesom kot interesom 'kulturniških cehov'. To so posamezna področja, ki jih zastopajo predstavniki, po njihovem 'izbranci'. Če prav razumemo napenjanje skupine SRČ, bi morda želela kar sama, izbranka med izbranci, postati sogovornica politike. Edina in zveličavna, ki bi politiki mogla dihati za vrat. Ona edina in najbolj vé, kaj je javni interes na področju kulture. Ekspert, strokovnjak, ki daje mnenja, nasvete o zadevah iz svoje stroke (Slovar slovenskega knjižnega jezika), naj bi torej bil tudi strokovnjak za javni interes. Še več, iz svetovalca bi napredoval v odločevalca in bi tako na nek način izključil demokratične odnose v kulturni politiki!

Povejmo jasno: skrajno liberalni model, ki ga vsiljujejo že ves čas, sloní na prostem trgu delovne sile, s katero lahko manipuliraš po svojih elitističnih principih. Vse zaposlene v kulturi je treba pahniti v mezdni odnos, jih vreči na cesto, potem pa jih lahko izbiraš kakor blago na trgovski polici. Obratna pot – da bi si kulturni ustvarjalci lažje in svobodnejše izbirali delo – seveda ne pride v poštev. Povpraševanja zunaj institucionalnih okvirjev skorajda ni, ker je slovensko jezikovno in etnično območje tako majhno, da v njem povpraševanje po kulturnih storitvah v globalnem svetu ne preživi. Zato obstaja država, ki je dolžna skrbeti za kulturo, saj je jedro njenega konstitutivnega tkiva.

V Sindikatu Glosa, ki združuje zaposlene, samozaposlene in vse več nezaposlenih na področju kulture in varstva narave, odločno nasprotujemo takšnim težnjam. Model, ki ga ponuja SRČ, kategorično zavračamo. Zavračamo ga, ker kljub njegovi želji, da se družba znebí t.i. demokratičnega elitizma, v ponujenem ekspertnem elitizmu prepoznavamo hudo in nevarno past za uničenje kulturniške srenje, s tem pa celotne kulture in slovenskega naroda!

SRČ v svojem kvaziekspertnem, vase zagledanem in elitističnem zanesenjaštvu ne pojenja. Ima zaslombo liberalcev med nami, politikov nad nami in tihe večine ob nas, zato naj vsaj Glosa vzdigne glas!

Rajko Stupar, prvi predsednik Glose

Mitja Šuštar, sedanji predsednik Glose

Mirsad Begić, predsednik Suki – Sindikalne konference samostojnih ustvarjalcev na področju kulture in informiranja